

Čtvrtek, 27. dubna 2017

P8_TA(2017)0200

Situace ve Venezuele**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. dubna 2017 o situaci ve Venezuele (2017/2651(RSP))**

(2018/C 298/18)

Evropský parlament,

- s ohledem na řadu svých předchozích usnesení o situaci ve Venezuele, zejména na usnesení ze dne 27. února 2014 o situaci ve Venezuele ⁽¹⁾, usnesení ze dne 18. prosince 2014 o pronásledování demokratické opozice ve Venezuele ⁽²⁾, usnesení ze dne 12. března 2015 o situaci ve Venezuele ⁽³⁾ a usnesení ze dne 8. června 2016 o situaci ve Venezuele ⁽⁴⁾,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, jehož je Venezuela smluvní stranou,
- s ohledem na Meziamerickou demokratickou chartu přijatou dne 11. září 2001,
- s ohledem na venezuelskou ústavu a zejména na články 72 a 233 této ústavy,
- s ohledem na dopis organizace Human Rights Watch ze dne 16. května 2016 zaslaný generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států Luisi Almagrovi Lemesovi, který se týkal Venezuely ⁽⁵⁾,
- s ohledem na prohlášení vysokého komisaře OSN pro lidská práva Zaída Raáda Zaída Husejna ze dne 31. března 2017 týkající se rozhodnutí Nejvyššího soudu Venezuely o převzetí legislativních pravomocí Národního shromáždění,
- s ohledem na varování Organizace amerických států (OAS) uvedená ve zprávách ze dne 30. května 2016 a 14. března 2017 o Venezuele a na výzvu generálního tajemníka OAS, aby s cílem projednat venezuelskou politickou krizi byla okamžitě svolána Stálá rada podle článku 20 demokratické charty,
- s ohledem na dopis místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové ze dne 27. března 2017 o zhoršování situace a závažné politické, hospodářské a humanitární krizi ve Venezuele,
- s ohledem na deklaraci OAS ze dne 13. března 2017 podepsanou 14 z jejích členských států, která požaduje, aby Venezuela mimo jiné urychleně naplánovala volby, propustila politické vězně a uznala ústavní rozdělení moci,
- s ohledem na rezoluci Stálé rady OAS ze dne 3. dubna 2017 o nedávných událostech ve Venezuele,
- s ohledem na čl. 123 odst. 2 a 4 jednacího řádu,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P7_TA(2014)0176.

⁽²⁾ Úř. věst. C 294, 12.8.2016, s. 21.

⁽³⁾ Úř. věst. C 316, 30.8.2016, s. 190.

⁽⁴⁾ Přijaté texty, P8_TA(2016)0269.

⁽⁵⁾ <https://www.hrw.org/news/2016/05/16/letter-human-rights-watch-secretary-general-almagro-about-venezuela>

Čtvrtek, 27. dubna 2017

- A. vzhledem k tomu, že ve svém nálezu ze dne 27. března 2017 venezuelský Nejvyšší soud prohlásil všechny legislativní akty přijaté Národním shromážděním za protiústavní; vzhledem k tomu, že venezuelský Nejvyšší soud ve svém nálezu ze dne 29. března 2017 shledal Národní shromáždění vinným z nedodržování ústavy, zneplatnil veškerou jeho legislativní činnost a rozhodl, že zákonodárnou funkci převezme Nejvyšší soud;
- B. vzhledem k tomu, že nálezy venezuelského Nejvyššího soudu jsou v rozporu jak se zásadou rozdělení moci zaručenou ústavou, tak s povinností všech soudců dodržovat venezuelskou ústavu a zajišťovat její neporušenost (článek 334);
- C. vzhledem k tomu, že uvedené nálezy byly přijaty, aniž by pro ně existoval ústavní základ – ať už se jedná o pravomoci svěřené Národnímu shromáždění (článek 187 ústavy) nebo o pravomoci ústavního kolegia Nejvyššího soudu (článek 336 ústavy);
- D. vzhledem k tomu, že nejvyšší státní zástupkyně Luisa Ortegová Díazová, kterou jmenovala venezuelská vláda, odmítla nález Nejvyššího soudu, který shledala v rozporu s ústavním pořádkem; vzhledem k tomu, že v důsledku mezinárodního tlaku a řady naléhavých žádostí prezident Nicolás Maduro požádal Nejvyšší soud o přehodnocení nálezu, kterým zbavil Národní shromáždění moci, a vzhledem k tomu, že dne 1. dubna 2017 Nejvyšší soud vydal nové nálezy, kterými zrušil svá předchozí rozhodnutí;
- E. vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud už dne 1. srpna 2016 a 5. září 2016 v nálezu č. 808 shledal, že se Národní shromáždění provinilo nedodržováním ústavy, a zneplatnil jeho akty;
- F. vzhledem k tomu, že opoziční koalice ve Venezuele – Mesa de la Unidad Democrática – získala 112 ze 167 křesel jednokomorového Národního shromáždění, tedy dvoutřetinovou většinu, oproti 55 křeslům strany PSUV; vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud čtyřem nově zvoleným zástupcům v Národním shromáždění, z nichž 3 byli členy opozice, znemožnil převzít funkci, takže opozice této dvoutřetinové většiny nedosáhla;
- G. vzhledem k tomu, že v důsledku poslední vlny svévolného zatýkání došlo ke zvýšení počtu politických vězňů na více než sto osob, včetně klíčových politických vůdců, jako je Leopoldo López, Antonio Ledezma, Daniel Ceballos a Yon Goicoechea;
- H. vzhledem k tomu, že venezuelskému opozičnímu předákovi Henriquemu Caprilesovi, který byl dvakrát prezidentským kandidátem, bylo zakázáno vykonávat politickou funkci po dobu 15 let; vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí se zakládalo na obviněních z „administrativních nesrovnalostí“, kterých se měl údajně dopustit jako guvernér státu Miranda;
- I. vzhledem k tomu, že venezuelské bezpečnostní složky, včetně národní gardy a národní policie, a také nepravdělné ozbrojené skupiny uplatnily od zahájení demonstrací opakovaně brutální násilí proti pokojným demonstrantům, včetně členů Kongresu, kteří protestovali proti rozhodnutí, jímž bylo Národní shromáždění zbaveno svých pravomocí, a vzhledem k tomu, že tyto násilné zákroky měly za následek více než dvacet úmrtí, velkou řadu zraněných a mnoho zatčených osob;
- J. vzhledem k tomu, že dne 3. dubna 2017 vyslovalo 17 z 21 zemí Stálé rady OAS vážné znepokojení v souvislosti s neústavními změnami demokratického pořádku ve Venezuele; vzhledem k tomu, že v nedávné době několik zemí v regionu vyjádřilo svou ochotu napomoci mediačnímu procesu ve Venezuele, aby se dosáhlo průlomu;
- K. vzhledem k tomu, že vláda odložila místní a regionální volby, které se měly konat v prosinci 2016, a zabránila konání referenda o odvolání (založeného na ustanovení ústavy, které umožňuje 20 % voličů vyžádat si odvolání prezidenta), a to navzdory tomu, že byly splněny příslušné ústavní požadavky;
1. odsuzuje pokračující protiústavní porušování demokratického pořádku ve Venezuele, poté co venezuelský Nejvyšší soud vydal rozhodnutí o převzetí zákonodárných pravomocí Národního shromáždění, a nedostatečnou dělbu moci a nezávislost jednotlivých složek moci;

Čtvrtek, 27. dubna 2017

2. důrazně odmítá rozhodnutí venezuelského Nejvyššího soudu dočasně zbavit Národní shromáždění jeho pravomocí a považuje tento krok za zcela nedemokratické opatření, které je v přímém rozporu s venezuelskou ústavou; domnívá se, že je nutné, aby venezuelské vláda bez ohledu na nedávné přehodnocení některých prvků těchto rozhodnutí zaručila plné obnovení demokratického pořádku;
3. vyjadřuje hluboké znepokojení nad vážně se zhoršující situací ve Venezuele, pokud jde o demokracii, lidská práva a sociálně ekonomickou situaci, v ovzduší narůstající politické a sociální nestability;
4. vyzývá venezuelskou vládu a Nejvyšší soud, aby dodržovaly ústavu, zejména pravomoci, které jsou svěřeny všem řádně zvoleným členům parlamentu;
5. vyzývá venezuelskou vládu, aby ochránila dělbu moci a nezávislost jejich složek a aby v plné míře obnovila ústavní postavení a pravomoci Národního shromáždění; připomíná, že rozdělení pravomocí a vzájemné nevměšování jejich složek patří k zásadním principům demokratických států, jež jsou postaveny na zásadách právního státu;
6. vyzývá venezuelskou vládu k neprodlenému a bezpodmínečnému propuštění všech politických vězňů; připomíná, že s propuštěním politických vězňů souhlasilo Národní shromáždění prostřednictvím zákona o národním usmíření, který vetovala výkonná moc; zdůrazňuje, že dokud nebudou propuštěni političtí vězni, nelze dosáhnout trvalého mírového řešení pro Venezuelu;
7. vyzývá vládu Venezuely, aby dodržovala ústavu a aby co nejdříve představila volební harmonogram, jenž umožní svobodné a transparentní volební procesy, které jsou jedinou cestou, jak ukončit stávající politickou patovou situaci; důrazně odsuzuje rozhodnutí venezuelského úřadu pro kontrolu státních financí (*contraloría*), kterým bylo opozičnímu předákovi Henriquemu Caprilesovi na 15 let zakázáno vykonávat politickou funkci; vyzývá venezuelskou vládu, aby ukončila praxi spočívající ve vytlačování opozičních vůdců z veřejného prostoru tím, že jsou zbavováni politických práv;
8. vítá rezoluci Stálé rady OAS ze dne 3. dubna 2017 a vyzývá místopředsdkyni Komise, vysokou představitelku, aby ji podpořila, a ochotu řady zemí v regionu usnadnit mediační proces v zájmu dosažení národní dohody; vyzývá dále místopředsdkyni Komise, vysokou představitelku, aby aktivně hledala další opatření, která by EU umožnila obnovit v plné míře demokracii ve Venezuele;
9. důrazně odsuzuje brutální represe venezuelských bezpečnostních složek a nepravdělných ozbrojených skupin vůči pokojným demonstracím, jejichž následkem přišlo o život více než dvacet osob, řada osob byla zraněna a mnoho jich bylo zatčeno; vyzývá venezuelskou vládu, aby všechna tato úmrtí vyšetřila a aby dodržovala a zaručovala ústavní právo na svobodné pokojné shromažďování; vyzývá venezuelské orgány, aby všem občanům zaručily bezpečnost a umožnily jim svobodně uplatňovat svá práva, což se týká zejména obránců lidských práv, novinářů, politických aktivistů a členů nezávislých nevládních organizací, kterým hrozí větší riziko útoku a svévolného zatčení;
10. vyzývá venezuelské orgány, aby co nejrychleji umožnily vstup humanitární pomoci do země a také vstup mezinárodních organizací, které chtějí pomoci nejvíce postiženým segmentům společnosti; vyzývá mezinárodní společenství, a zejména sousední země a země EU, aby braly v úvahu humanitární krizi, ke které by mohlo dojít v důsledku vysokého počtu Venezuelanů opouštějících zemi;
11. opakuje svoji naléhavou výzvu, aby byla do Venezuely vyslána delegace Evropského parlamentu a aby se co nejdříve zahájil dialog se všemi skupinami, jichž se konflikt týká;
12. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsdkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládě a Národnímu shromáždění Bolívarovské republiky Venezuela, Evropsko-latinskoamerickému parlamentnímu shromáždění a generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států.